Kmetijſke in rokodélſke novize.

Na ſvetlobo dane od z. k. kmetijſke drushbe.

№ 29. *V ſrédo 17. Maliſérpana.* **1844.**

☞ Te novize pridejo vſako ſrédo na dvéh zhetertnih liſtih v Ljubljani na ſvetlo. Plazhujejo ſe v piſarnizi z. k. kmetijſke drushbe v hiſhi 195 v Ṣalendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tiſte, ki jih ne dobivajo po póſhti, sa zélo leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejemljejo ſe pa pri natiſkovavzu na Bregu Nr. 190. Po poſhti veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol léta 1 fl. 15 kr. Po vſih z. k. poſhtah ſe snajo dobiti.

KERṢT PER ṢAVIZI. *)

Povéſt v versih.

Sloshil

Dr. Preſhérin.

Vvod.

Valjhún **), ſin Kajtimára, bòj kervávi
She dólgo bíje sa kerſhánſko véro,
S *Avreljam Droh* ***) ſe vèzh mu v brán ne ſtávi;
Konzháno nijno je in marſiktéro
Shivlênje, krí po Kránji, Koratáni
Prelíta, napolníla bi jeséro.
Gnijó po pólji v bójih pokonzháni
Trum ſèrzhni vájvodi, in njih vojſháki,
Ṣam *Zhertomír* ſe s májhnim trôpam bráni.
Bojúje ſe nar mlájſhi med junáki
Sa véro ſtárſhov, lépo Bóg'njo Shívo ****),
Sa Zhèrte, sa Bogóve nad obláki.
On s njími, ki ſhe terd'jo véro krívo
Beshí tjé v Bôhinj, v Biſterſhko dolíno,
V terdnjávo sídano na ſkálo ſivo.
Ṣhe dán danáſhni vidiſh rasvalíno,
Ki *Ajdovſki* ſe *Grádez* imenúje,
V nji glédaſh *Zhertomírovo* laſtníno.
Devétkrat vézhi mnósh'za jih obſúje,
In svéſte ſtrashe króg in króg poſtávi,
Odvsáme úp jim vſe pomózhi ptúje;
Viſôke ódre támkej ſi naprávi,
Sidôvje podkopúje, vráta ſéka;
Ne polaſtí ſe njih, ki ſo v terdnjávi.
Ṣheſt méſzov mózhi tlá kerváva réka,
Ṣlovénez shé morí Ṣlovenza, bráta —
Kakó ſtraſhnà ſlepôta je zhlovéka!
Ki níſo mèzh, ſekíra in lopáta
Jih môgle, lákota nepremaglíva
Pertí odpréti gráda tèrdne vráta.
Dalj *Zhertomír* jim réve ne sakríva,
Beſéde *té* továrſham rèzhe sbránim:
„Ne mèzh, pregnála bo naſ ſrézha kríva.
Le málo vam jedíla, bratje! hranim,
Branili ſmo ſe dólgo bres podpóre,
Kdor hózhe ſe podáti, mu ne bránim;
Kdor hózhe vaſ dozhákat' tèmne sóre,
Neprôſte dní shivét' nozhém enáke,
Ne bránim mu, al jútra zhakat' móre.
S ſebój povabim drúge vaſ junáke,
Vaſ, ktérih ráma ſe vkloníti nózhe.
Temnà je nózh, in ſtréſa gróm obláke;
Ṣovráshnik ſe podál bo v ſvôje kózhe,
Le májhin prôſtor je tje do goſháve,
To nózh nam jo doſézhi je mogózhe.
Nar vèzh ſvetá otrôkam ſliſhi Ṣláve,
Tje bómo nájdli pót, kjer njé ſinóvi
Ṣi próſti vóľjo véro in poſtáve.
Ak pa naklónijo nam ſmèrt Bogóvi,
Manj ſtráſhna nózh je v zhèrne sêmlje kríli,
Ko ſo pod ſvetlim ſólnzam ſushni dnóvi!“
Ne sapuſtí nobèden ga v ti ſili,
Molzhé orôshje ſvôje vſák bersh vsame,
Ṣtrahlívza v zélim ní imèl ſhtevíli;
Al kómej vrata ſo odpèrte, vnáme
Ṣe ſtráſhni bòj, ne bòj, meſárſko klánje,
Valjhún tam s zelo jih mozhjó objáme.
Tud' òn ſe je sanéſil na njih ſpánje,
Preléſti míſlil je osídje gráda,
In ponevédama planíti nánje.
Ko ſvôjo mózh nar bòlj vihár raskláda,
Okróg vrát ſtrásha na pomózh savpíje,
In vſtáne ſhúm, de mósh sa mósham páda.

---

*) *Ṣaviza* je isvirek bohinſke Ṣave na Gorénſkim.

**) Valjhún, od latinſkih piſárjov Valhunus in Valdungus imenvan, je bil koróſhki vájvoda in poſébin preganjaviz nejevernikov. She njegóv ôzha Kajtimar (Chetimarus) ſi je veliko persadjál, kerſhánſko véro po Koratáni in Kránji rasſhiriti; al Ṣlovénzi ſo ſe ſtare vére terdó dersháli, in kriſtjane, poſébno pa miſjonárje preganjali. Pogléj Valvasorja „Ehre des Herzogthums Krain“ 7me bukve, 2go poglávje.

***) Avreli, Droh, (Aurelius, Drohus) dva poglavarja nejevernikov. Poglej Valvasorja na méſti rezhenim.

****) *Shiva*, bógnja ljubésni, Ṣlovenſka Venera.

Ko ſe neúrnik o povódnji vlíje,
Is hriba ſtèrmiga v dolíne pláne,
S derézhimi valóvami oviję,
Kar ſe mu soper ſtavi, ſe ne vgáne,
In ne pozhíje pred, de jés omága;
Tak vèrshe ſe *Valjhún* na nekriſtjáne.
Ne jénja pred, dóklèr ni sádnja frága
Kerví prelíta, doklér njih kdo ſôpe,
Ki jim je ſtárſhov véra bla tak drága.
Ko sór saſíje na merlízhov trôpe,
Leshé, k ob ájde shétvi, al pſheníze
Po njivah tam leshé ſnopôvja kôpe.
Leshí kriſtjánov vezh od polovíze,
Med njími, ki ſo pádli sa malíke,
Valjhún saſtónj tam íſhe mládo líze
Njegà, ki kriv moritve je velíke. —
(Dalje ſledí.)

Opomba. Ne posnamo je v krajnſkimu piſmenſtvu lépſhi sverſtene povéſti v versih, kakor je *„Kerſt per Savizi“*, ki jo je naſh ſlavni pevez goſpod Dr. *Preſhérin* ſpiſal in v létu **1836** dal natiſniti. Zhe je ravno prav veliko Slavijanam snana, jih je vunder med bravzi naſhih Noviz, ki ſo po rasnih ſlavjanſkih deshélah rasſhirjane, vezh takih, któri je ſhe ne posnajo; sató ſmo ſlavniga goſp. piſatelja proſili, de bi nam pripuſtil, jo tudi v naſhih Novizah natiſniti. Prav rad nam je dovoljil, kar ſmo ga proſili. Nate jo tedaj natiſnjeno in berite jo s takim veſéljem, s kakorſhnim Vam jo srozhimo! V vezh naſledbah Vam jo bomo podali; kdor jo pa v *enimu* svesku shelí imeti, jo sna pri *Janesu Giontini*, bukvarju v Ljubljani sa **20** kr. dobiti.

Ta povéſt bo naſhim bravzam shiv porok, de imajo kaj poſébno lepiga od *peſem* prizhakovati, ki jih bode, kakor ſmo fliſhali, goſp. Dr. *Preſhérin*, v kratkim na ſvetlo dal. De bi ſe to pazh prav kmalo sgodilo: gotovo veliko naſhih bravzov je, ki po njih she davnej hrepené! —

Vredniſhtvo.

Bolesen v gobzu in na parklih.
(Maul- und Klauenweh).

Kdor vé, od kodi shivinſke bolesni pridejo, kdor njih vsroke ſi odvrazhati persadeva, in vé, koga de ne ſme med bolesnijo ſtoriti: verjemite mi, ta je sa ſvojo shivino ſtoril, kar je bilo nar bolj potrebniga. Bukve sa kmeta.

Ni davnej, kar ſim bil naproſhen, v „Novizah“ osdravila osnaniti, s któremi bi kmetovavzi samogli, bolesen v gobzu in na parklih osdraviti, kér umniga sdravitelja le malo kje pri rokah imajo, imenovane bolesni pa poſébno govéda, prav pogaſtama napadajo.

Ni ga ſkorej léta, de bi ſe od teh bolesen kaj ne fliſhalo. Spomladi in jeſeni ſe nar raji prikashejo; malokdaj le ſama bolesen v gobzu shivinzheta poprime, vezhidel je pa sdrushena s bolesnijo na parklih, h kterima doſtikrat tudi bolesen na vimenu pritiſne, takó de je shivinzhe na enkrat na tréh delih shivota bolnó.

Ta bolesen poprijema le malokrat poſamesne goveda, temuzh pride, kakor kuga, zheſ shivino zeliga kraja, zele ſoſéſke ali zelo zele deshéle.

Po rasnih krajih ima ta bolesen tudi mnogoverſtne imena; nar vezhkrat jo po Kranjſkim fliſhimo vovzhizh (ovzhizh) ali ſájovez v gobzu in na parklih, ſèm ter tje pa tudi jesizhni, gerlovi ali parkleni vovzhizh ali ſájovez imenovati.

Dolgo ſim she priloshnoſti zhakal, od vovzhizha in ſájovza v „Novizah“ nektére beſedize govoriti, kér ſi she ſkorej tri léta prisadevam svediti, kaj de je vovzhizh ali ſájovez? bres de bi bil mogel ſvoj namen doſezhi. „Kaj! vovzhizha (ſájovza) ne posnajo, ki ga vſak kravar posna?“ Ne posnam ga ne, pa tudi vi ga ne posnate, ljubi moji „saſtopni moshje“ kakor vaſ vaſhi ſoſédje imenujejo, — ſaj ſim ſe she doſtikrat priprizhal, de vſi ſkupej ne veſte, kaj de je. Vezh ko deſet nar bolj glaſovitnih ſamoúkov, ki ſe po deshéli s bolno shivino pezhajo, ſim praſhal, in jim tudi she nekteri bokal vina plazhal, de bi mi rasloshili, kaj de je vovzhizh ali ſájovez, tóde veſ moj trud je bil do ſedaj saſtonj. „Vovzhizhov ali ſájovzov je vezh ſort“ — ſo mi odgovorili — „beli, zherni, rumeni, rudezhi, podkoshni, navadni, otekleni, svunanji, notranji, v gobzu, v gerlu, na vimenu, na pljuzhah, na parklih i. t. d.“; tó je bilo vſe, kar ſo mi snali na moje vpraſhanje povedati. V zhim pa obſtoji ta bolesen, ki jo vovzhizh imenujete? kaj je njena natura? — to mi povejte! sakaj pri vſaki bolesni njeno naturo ſposnati, je nar vezhi umetnoſt sdraviljſtva. „Tega Jim pa ne morem povedati“ — mi je pervi, drugi in deſeti odgovoril: „vovzhizh je — vovzhizh!“ vezh niſim mogel svediti.

V sazhetku, ko ſim nektere bolesni vidil, ki jih vovzhizh ali ſájovez imenujejo, ſe mi je jelo dosdevati, de bi bile morebiti priſadne bolesni (Entzündungskrankheiten), ki jih ti ſamoúki ſploh vovzhizh imenujejo, tóde kmalo ſim ſe priprizhal, de tudi vezh drusih bolesen takó imenujejo, które niſo imele kar snamnjizhka priſadne bolesni.

Is vſiga tega vſaki umni zhlovek previdi, de imenovani ſamoúki ſkorej vſako bolesen vovzhizh imenujejo, bres de bi vedili, kaj de je. Sin ga od ozheta prevsame in tako gre to ime od rodú do rodú naprej, pod którim mojſtri Skase ſvojo vrazhiteljſko neumnoſt ſkrivajo. Jes tedaj pravim:

Vovzhizh
Je nizh!

Teshko bi bilo rasſoditi, od które korenine te dva imena: vovzhizh in ſájovez is-hajata; rajnki goſpod ſajmoshter Shemlja, s kterim ſva ſe vezhkrat od tega pogovarjala, je bil moje miſli, de je vovzhizh, bersh ko ne, smanjſhajavna bedéſa od vovka (volka, Wolf), kér ſo v ſtarih zhaſih morebiti miſlili, de ſe v truplu bolne shivine kaka huda materija ſprehája, ktera kakor kovarni volk ſèm ter tjè notranje in svunanje dela shivinſkiga trupla popada in takó mnogoverſtne bolesni pri shivini vsro-

kuje. Take mifli od bolesen fo pa ljudje le takrat imeli, dokler fo fhe v tamí sdraviteljfke umetnofti tavali in fhe nifo nature rasnih bolesen posnali.

Befeda „fájovez“ je pa mende enake korenine s prifadam, ktéri is-haja od befede „faditi“ (pflanzen, ansetzen); miflimo tedaj, de fájovez fploh vfe prifadne bolesni pomeni. Pred enim letam je z. k. kmetijfka drushba od vfih krajev na Krajnfkim iména rasnih bolesen dobila, ktere po deshéli fhpogajo, is kterih fe pa tudi vidi, de nimajo od vovzhizha in fájovza nikjer prave vednofti: bolj fe jim mende ni mefhala befeda pri sidanju babilonfkiga turna, kakor fe nam v ti rezhi mefha.

Rad bi svedil, zhe imajo tudi na Shtajerfkim, Korofhkim, Gorifhkim in Tershafhkim té dva, ali pa morebiti kakofhne druge imena, ktére sraviteljfki famoúki pred drusimi fploh bolj fhpogajo.

To fim hotel mojim bravzam enkrat rasodeti, ter jim pokasati, de fta vovzhizh in fájovez le prasne befede, od kterih nafhi mojftri Skafe fami ne vedó, kaj de pomenijo: eden tó trobi, drugi drugo!

Kér fim fe danef pre dolgo pri vovzhizhu in fájovzu pomudil, bodem v prihodnimu liftu rasloshil, kakó fe imajo kmetovavzi pri bolesni v gobzu in na parklih obnafhati, de bo prav.

(Konez fledí.)

Snamnja, is kterih fe fposna, de gré kmetijftvo rakovo pot.

Povfod fe vidi, kamur fe le zhlovek osre, narodnofti dovelj, in vfe fe narobe vêde in dela. Hifhe nimajo ftreh, plótovi fo rastergani, kofolzi fo víflizam (gavgam) podobni. Po vafi je toliko blata, de ga shivina vfefkosi do vampa gási in brede, in vderajo fe vosne kolefa do peft vanj; po hlevih fe vidi govedov le po malim in vezhidel le revnih, vmasanih in lokaftih; polje je le po verhu obdelano, in po redkama pognojeno, takó, de fe vezh glòte, ko shita pridela. Pazh réf, kjer vrabez gnojí, tam tudi vrabez shanje! Kaj bi rekel pa od revnih konj, kterih doletí vezh tepésha, koker kerme; vfefkosi fo muzheni in biti tako dolgo, dokler zlo tudi vezhkrat obleshé? — Med tém fe pa bresfkerbni kmet poredama, fkorej vfak vezher v goftivnizo vlezhe, kjer ga shljevi, kvartá in kvantá doftikrat do beliga dne. — In njegova shena pa, namefto de bi tri vogle hifhe podperala, in fvojo frezho v pridnim delu ifkala, jo ifhe vezhidel v lotrii in drusih prasnih marnjah.

Te snamnja ozhitno kashejo, de taki kmetovavzi nimajo daljezh do berafhke palize!

She nekaj od Ferlanove pinje.

Gofpod F. Vidmar, dufhni ofkerbnik pri Devizi Marii na Panikvah v Tominfki gofpofhzini fo nam to le pifali: „Gofp. Ferlanovo pinjo „fo fi tudi she v nafhih tominfkih gorah nektéri „kmetje omiflili. Kako fe je to sgodilo? Hribar„jov Jakob sa Verham bukovfke foféfke, fa„mouk tefarfkiga rokodelftva, je, ne vém kje, „obras Ferlanove pinje vróke dobil; tresne in „brihtne glave mladenizh prebere s samerklivoftjo „popif, in fe lóti sa domazho hifho eno narediti. „Srezha in umetnoft ga podpirata, in glej dobro „fe mu je svedla. To pinjo viditi, nje rabo fpos„naje, je hitro 5 bukovfkih kmétov eden sa dru„gim, ki fo nafhi nar blishneji fofédje, per sgo„rej imenovanimu Jakobu, Ferlanovo pinjo na„rediti ukasalo. Kakor flifhim, prav dobro jim „flushi. Le poflufhaj ljubi fobravez kmetijfkih „noviz! kako mi eden téh pofeftnikov nove Fer„lanove pinje na moje vprafhanje: ali kaj velja? „odgovori: „Naj bi tudi — fo bile njegove be„féde, defét goldinarjev veljala, vender „nobenimu kmétu ni biti bres nje, pofeb„no paper gorfhih kmetijah. Popred je mo„gel per ftari navadni pinji en junak fe pol ure in „pogofto tudi eno zélo uro dobro vêfti in potiti, pa „frezha je fhe bila, zhe je le vmedil. Sdaj pa „v novi Ferlanovi pinji en otrok v defetih mi„nutah, ino ako ji bolj vetra da, tudi v fheftih „bres potu frovo maflo is nje dobí“. — Kdor bi „dvomil nad refnizo rezheniga, naj pride k meni „na Panikve, ga bom peljal sa Verh k Seljaku, „Hribarju ali pa k Shkofizhku na Bukovo. „— Le fhkoda, de Hribarjov Jakob zhef„kiga kolovrata fhe ni videl.“ *) —

Sled Ciriloviga obréda (ritus) na Krajnskim.

Kristjanstvo je po raznih potih do Slovanov dospelo. Bulgari in Serbi, ki so po Mezii in Macedonii do Tesalije in Epira se raširili, so bili verjetno pervi, kteri so svetlobo prave vere zagledali. Veruje se, de je bil Cesar Justinian njih rodú. Primorce dalmatinske in hrovaške so kerstili rimski duhóvniki v sedmimu véku. Korošce so spreobernili Talijanski misionarji okoli osmiga, ali devetiga stolétja. Skoraj ravno v tem času so dali se kerstiti Slovani v Panonii in Moravii. Ko je Svatoplukovo kraljestvo nar lepši precvétaló, so panonski poslaniki podali se v Carigrád (Constantinopel), prosit kristjanskih učenikov, tacih, ktéri bi slavijanski jezik razumeli. Cesar Mihajl jim da v letu 862 dva brata, modrijana sta bila, Konstantina in Metoda iz Tesalonike, gerške dežele, ki sta slavijanski jezik gladko govorila. Ne vé se prav, če sta bila rojena Slovana, ali sta se jezik slavijanski naučila od Slovanov, ki so blizo njih stanovali. Ko med Slovane v Panonijo prideta, precej začneta prestavljati sveto pismo iz gerškiga v slavijanski jezik, sveto mašo v slavijanskimu jeziku sta brala in pela, Slovanam sveti evangelji oznanovala v domači besedi takó ročno, kakor de bi bila med njimi zrejena. Slovani, ko so božjo besedo v svojim jeziku oznanovati slišali, so se jako veselili, de jim se nar sveteji reči v damači besédi oznanujejo, in de se sveta maša po slavijansko pòje. — Ali zavid in nevošljivost, ki

*) Ali bi ne bilo mogozhe, de bi umetni Hribarjov Jakob enkrat v Ljubljano prifhel, zhefki kolovrat ogledati? Morebiti fedaj, kér bo pri obertnifki rasftavi v Ljubljani fhe vezh drugih rokodelfkih rezhi viditi? Mi bi pazh prav sheleli, de bi fe zhefki, vfe hvale vredni kolovrat tudi v Tominfkih gorah fukal! Vrednifhtvo.

Ni dolgo, kar fmo is Doberlavefi (Eberndorf) pofledno pifmo prijeli: „Hvala Novizam, s kterimi fe veliko dobriga „tudi v Podjunski Dolini bliso Drave na Korofhkim korenini. „Med drugim je tudi Andrej Stare, kolar na Shkorjan„zu per Doberlavefi Ferlanovo pinjo po zherteshu naredil. „Naprej tedaj! kakor ferzhno budijo Novize v 23. liftu s „poklizam: „Naprej!“ J. Hofbauer.

sta povsod doma, sta jela tudi Slovanam in njih učenikam to nedolžno radost ogreniti. Nemški škofje so se v Rimu pritožili čez ravnanje tih posiljenih gerških prenoviteljev: tode sveti Oča, po imenu Ivan osmi, je potem, ko se je bil Konstantin v Rimu opravičil, slavijanske pismena pohvalil, in Konstantinoviga brata, Metoda, postavil velikiga škofa čez Panonijo in Moravijo. Pohvalil jih je papež tudi v svojimu pismu do Svatopluka v letu 880 s temi besedami: „Pismena slavijanske, ki so od nékiga Konstantina modrijana, iznajdene, de bi se z njimi Bogu, kakor mu gré, čast in slava izkazovala, hvalimo in zapovémo, de naj se v tem jeziku slava in dela Jezusa Kristusa našiga Boga oznanujejo. Tudi ni pravi véri in nauku zoperno, sveto mašo in vse druge uroslovne službe (horarum officia), v tem jeziku péti, ali sveti evangelji in sveto pismo noviga in stariga zakona dobro prestavljeno in iztomačeno, v slavijanskimu jeziku brati, zakaj kteri je naredil tri poglavitne jezike, namreč: judovskiga, gerškiga in latinſkiga, ta je tudi vse druge stvaril v svojo hvalo in slavo.“

Metod je potem, ko je njegov brat Konstantin, po imenemu Ciril v samostan (klošter) šel, še blizo 30 lét marljivo delal v vinogradu Goſpodovimu v svoji škofii, ki se je razprostirala med Dunajem in Kolpo, ob Savi, Dravi in Moravi i. t. d. V slavijanskim jeziku, kakor je bilo gori rečeno, je vredil božjo službo, in tako je slavijanski jezik postal jezik, pismeni in cerkveni. — Ta blažena in sveta vredba je bila od Metoda upeljana med Slovane, de bi jim prijazno božja beséda od oltarja in is prižnice v domačim ljubkim glasu na ušesa vdarjala in v sercé ségala; tode tega njim modro pripravljeniga užitka so oni nar manj savžili. Komej, ko je Metod oči zatisnil, so že njegovi zoperniki, némški in talianski duhovniki in misionarji na noge vstali, preganjali slavijansko božjo službo in vſe tiste, kteri so se je stanovitno deržali. Morala je sapustiti Slovane: Krajnce, Korošce, Štajerce, Hrovate in Slovake, in se je k njim zrodnim bratam proti Severju in Jugu obernila, kjer jih še dan današnji oblažuje okoli pétdeset miljonov ljudí.

Ako ravno ni ne duha ne sluha od Cirilove in Metodove vrédbe med Slovenci, se vender sléd in oftanki še najdejo. Govorica ali pripoved se še dan današnji med ljudmi na Trebelnim (gornjim Mokronogu) hrani, de so pervi navéstniki (oznanovavci) svetiga evangelja skrivali se po samotnih krajih in gorah, in kažejo cerkvico, v któri so skrivaje sveto mašo brali. Ta cerkvica stoji na desni strani ceste gori gredé nekaj stopinj od s Petra v griču. Ostermiš na pervi pogled, ko noter stopiš, ker vidiš nekaj, kar na Krajnskim nikjer ne najdeš. Tu zapaziš zidanje, ki te na šege izhodne cerkve opomni in v stare veke prestavi. Cerkvica je okrogla in precej visoka, z lahkim kamnam sozidana, zgorej lepó obókana (velbana); iz pod obóka na križ stoji tak kinč (Verzierung), ki v naših starih cerkvah se nikjer ne najde; okna ima vozke podolgovate, za oltarjem prostor prizidan, kjer je mašnik po Cirilovimu obrédu (ritus) maševal. Pod cerkvico je prostrana raka, ki so jo zdaj z mertvaškimi glavami iz grobja s. Petra tako nametali, de se noter iti ne more. Razumni možje jo v deſéti vek postavljajo; gotovo se pa reči zna, de je najstareji na Krajnskim. Desiravno nima nobene strehe, se vunder le že tolikanj let mnogoverstnim vremenam v bran stavi, in kakor de bi jo božja previdnost čudno ohraniti hotla, je obrašena z zelenim beršlenam, čigar rozge in korenine ji se razvalit ne dajo; mislil bi od strani, de je visoka pečina z zelenino okínčena. Spomladi in poléti čbele okoli nje tako bučé in gomazijo, de bi človek mislil, de se več rojev na njo vsesti hoče. Vsa je še nepokvarjena, samo iz pod prizidaniga svetiša so se začeli kamni izmikati, in razvalina bo zmeraj veči postajala, ako se ne podzida. Gospod Andrej Rojic, ondešnji kaplan, so obljubili, tó na svoje potroške storiti, ali so pa besedi zvesti ostali, tega nevem. Gotovo bi dobro in koristno bilo, de bi se ta stari spomenik za našo cerkveno zgodovino še dolgo ohranil.

Jure Sodevskí.

Prislovice Štajerskih Slovencov.

95. Kar te ne žge, tiga ne vgašuj. 96. Zabstojn doblenimu konju se ne gleda v zobe. 97. Kar serce misli, to jesik govori. 98. Zato kovač kléše 'ma, de 'mu ni treba z' golimi rokami v ojgen segati. 99. Z' velkimi gospodi ni dobro črešnje zobati. 100. 'Ma svoje muhe v glavi. 101. Kakor se mi stréže, tako mi kosa réže. 102. Rana ura zlata ura. 103. Kter visoko léče, nisoko sede. 104. Černa krava tudi bélo mleko 'ma. 105. To je z' kruhom ni dobro. 106. Ktera krava se skózi dere, ta malo mleka 'ma. 107. Kod' se vovk kota, tam dlačje (vouno) pustí. 108. Hudiga psa se ne treba bati.

A. Krempl.

Oznanilo.

Po priporočenji gospoda profesorja J. Šafárika oznanimo prijatlam pismenstva, de se ravno zdaj v Belgradu natiska s Cirilovimi čerkami peti del „Golubice s cvetom knjižestva srbskog“ (golobica s cvetam pismenstva sèrbskiga), ki bo z mnogoterimi, sosebno mikavnimi in za vsaciga Slavena važnimi spisi olepšan, do konca Velikiserpana na svitlo prišel. Naročivna céna mu je 1 gold. sr. — G. G., ki se na imenovane bukve naročiti želijo, naj rečeni naročivni dnar s svojimi imeni k večim do 15. Velikiserpana t. l. do bukvarja in izdajavca tih búkev g. Gróga Vozaroviča v Belgrad, kjer se bodo bukve natisnile, poslati potrudijo. Ker so v dopisu, ki smo ga pred nekimi dnevi is Belgrada prijeli, častiti gospod Šafárik, profesor pri serbskimu učelišu v Belgradu, sami te knige priporočili, ne gre dvomiti, de jih bodo vsi tisti Slaviani z veseljem sprejeli, ki znajo v Cirilovih čerkah brati.

Danaſhnimu liftu je peti dél vinoréje perdjan.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	13. Maliferpana.		9. Maliferpana.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mérnik Pſhenize domazhe	1	22	1	28
1 „ „ banaſhke	1	22	1	22
1 „ Turſhize . . .	—	58	1	3
1 „ Sorſhize . . .	—	—	1	3
1 „ Rèshi	—	57	1	—
1 „ Jezhmena . . .	—	—	—	54
1 „ Proſa	—	59	—	57
1 „ Ajde	1	3	1	12
1 „ Ovſa	—	40	—	40

V Ljubljani. Natiſnil in saloshil Joshef Blasnik.